

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami FilipoosiΛrΛ oidacami

¹ AanΛ Paavora Λmadu Timoteo ΛrpipiooñigadΛ Suusi Cristo dai gΛnoojidi idi oojai vΛasi aapimΛ gΛraaduñi FilipoosiΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo Λmadu tΛtΛaanΛdamigadΛ dai sonΛrguucacamigadΛ tΛtΛaanΛdami.

² AatΛmΛ ipΛlidi siDiuusi gΛrooga Λmadu gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛlgacΛrΛ gΛnnΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

³ AliΛ baigiñΛlidiña aanΛ giñDiuusigacΛdΛ siΛΛscadΛ gΛntΛtΛgitodagi.

⁴ Dai siuu duucu gamamadada aanΛ aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ vΛascΛrΛ aliΛ baigiñΛlidiña aanΛ.

⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ vaavoitu aapimΛ aipaco gΛrsoicΛi aatΛmΛ Diuusi aa duiñdadΛrΛ.

⁶⁻⁸ AanΛ aliΛsi gΛnoigΛdai aapimΛ dai Diuusi cΛlgacΛrΛ gΛnnΛidi poduucΛi isduucΛi cΛlgacΛrΛ giñnΛidi aanΛ ΛprΛ dai Diuusi gΛnsoicΛi aapimΛ poduucΛi isduucΛi giñsoicΛi aanΛ ΛprΛ tsai maivuĩ ñiocoaiña aatΛmΛ Λgai siΛΛscadΛ soimaa taata-madagi. Maisapi aanΛ cascΛdΛ aliΛ soimaa taataca aanΛ Λmadu aapimΛ ΛprΛ. Diuusi gΛrsoicΛi ΛprΛ tΛtai maiduduaadicuda aatΛmΛ siΛΛscadΛ vaan guuquivagi dudunucamiΛrΛ gaaagiditai isSuusi Cristo ΛrcΛlgacΛrΛ vuviadami. Diuusi ΛrnΛijadami isaliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ aapimΛ vΛascatai. Suusi

Cristo aanΛ giñΛΛmadu daja cascΛΔΛ gΛnoigΛdai aanΛ poduucai isduucai gΛnoigΛdai. VΛasi imaa-sicΛΔΛ sΛΛlicΛΔΛ vaavoitudai aanΛ isDiuusi is-maacΛΔΛ gΛnsoi mΛSCΛΛgacΛΓΛ oidacagi aidΛMasi utudama vaavoitu Λgai apiagΛnsaicΛdamu asta siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo. Dai cΛΛgadu ispodu-ucai vaavoitudai aanΛ.

⁹ DaanΛi aanΛ Diuusi mΛsai vaamioma cΛΛga oigΛdaiña aapimΛ gΛnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi gΛnmaacana vaamioma maatΛdagai vai vaamioma maatΛ caΛca aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ Vai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛca aapimΛ istumaasi ΛRCΛΛgaducami dai istumaasi ΛrmaicΛΛgaducami. Dai poduucai istutiadamu aapimΛ iscΛΛgacΛΓΛ oidacagi dai maitiipucamu istucΛΔΛ gΛpiΛrΛ gΛnvupadagi tomali Λmo oodami siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo.

¹¹ Dai Suusi Cristo gΛnsoiñamu mai cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ. Dai poduucai aa nΛijadamu mΛsduucai oidaga aapimΛ dai Λgai pocaitiada isDi-uusi aliΛ cΛΛ tuiga dai poduucai siaa duutuadamu Λgai ΛpΛ.

¹² Giñaaduñi aanΛ ipΛlidi iscΛΛga maatΛca aapimΛ isVΛasi istumaasi ΛpΛvueeyi aanΛcΛΔΛ sai gomaasi ΛpΛvueeyi aanΛcΛΔΛ sai vaamioma mui oodami maatΛna isSuusi Cristo ΛRCΛΛgacΛrΛ vuviadami.

¹³ Dai poduucai vΛasi idi sandaarugadΛ ΛgΛΛ raí ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛΔΛ Λraí quiidiΛrΛ oidaga maatΛna iñsaanΛ maisapi gaaagiditai isSu-usi Cristo ΛRCΛΛgacΛrΛ vuviadami.

14 Dai cayoga vΛasi gΛraaduñi vaamioma cΛga vaavoitudai isgarDiuusiga gΛrnuucada dai maid-
 uduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ nΛidi Λgai
 iñsaanΛ maiduaadicui tomasi maisapi cascΛΛ Λgai
 maiduduaadicui ΛΛpΛ.

15-17 Λmoco sΛlicΛΛ giñΛgacoi aliΛ
 cΛgacΛrΛ giñnΛidiña oodami gamamaatΛtulditai
 aanΛ Diuusi ñiooquidΛ. Λgai vaa oodami
 ismaacΛΛ giñΛgacoi soigiñΛliatuda Λlidi cascΛΛ
 gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛgacΛrΛ vuviadami.
 Povuaadana Λgai mΛsai cΛgacΛrΛ nΛidiña ΛpΛ
 dai Λmoco sΛlicΛΛ iduñia Λlidi Diuusi aa
 duiñdadΛ cascΛΛ gaaagidiña isSuusi Cristo
 ΛrcΛgacΛrΛ vuviadami. DΛmos Λгаа gia choo,
 mospovuaadana Λgai mΛsai cΛgacΛrΛ nΛidiña
 ΛpΛ. DΛmos aa vaavoitudadami cΛga tutuiga
 dai cascΛΛ gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛgacΛrΛ
 vuviadami. Λgai aliΛsi giñoigΛdai dai cΛga maata
 iñsaanΛ gaaagidiña isSuusi Cristo ΛrcΛgacΛrΛ
 vuviadami dai cascΛΛ maisapi aanΛ.

18 Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo
 ΛrcΛgacΛrΛ vuviadami dΛmos aagada istumaasi
 Diuusi ipΛlidi. Amoco sΛlicΛΛ iduñia Λlidi Diuusi
 aa duiñdadΛ cascΛΛ gaaagidiña isSuusi Cristo
 ΛrcΛgacΛrΛ vuviadami dΛmos aa gia povuaadana
 mΛsai cΛgacΛrΛ nΛidiña. DΛmos aagada Λgai
 Diuusi ñiooquidΛ cascΛΛ cabaigiñΛlidi aanΛ.

Dai apiabaigiñΛliadamu aanΛ.

19 MoscΛga maataΛ aanΛ isdaanΛi aapimΛ Diuusi
 aanΛ giñvΛΛtarΛ dai cΛga maataΛ aanΛ isgiñsoicΛi
 Diuusi IbΛadΛ Λgai vaa ismaacΛΛ ΛΛmadu daja Su-
 usi Cristo cascΛΛ vΛasi istumaasicΛΛ ΛpΛvueeyi
 aanΛcΛdΛ Diuusi cΛgacΛrΛ giñvusaida agai.

20 AanΛ maatΛ ismaitivuaada iñagai istucΛdΛ siaa
 Λradagi aanΛ dai maatΛ aanΛ ismaiduaadicuitai
 aagada iñaagai Diuusi ñiooquidΛ vai sivi Λpan duu-
 cai ΛΛquioma vaamioma nΛijadagi dai tΛgitodagi
 Λoodami iscΛΛgacΛrΛ oidaga aanΛ dai imaasicΛdΛ
 siaa duutuadagi Λoodami Suusi Cristo ΛΛpΛ tomasi
 camuu aanΛ isquiaa oidacagi ΛΛpΛ.

21 Tami oidigi daama ipΛlidi aanΛ isivuaadagi
 mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi Suusi Cristo dai
 siΛΛscadΛ muquia aanΛ vΛΛscΛrΛ Λgai ΛΛmadu
 daacamu aanΛ dai goovai ΛrΛmo istumaasi
 cΛΛgaducami.

22 DΛmos isquiaa oidaca aanΛ tami oidigi daama
 istutuidi aanΛ isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ.
 Dai vΛΛscΛrΛ maimaataΛ aanΛ istumaasi ipΛlidi is-
 muquiagi isoidacagi.

23 AliΛ sijaiga ismatia aanΛ ismaacΛdΛ ipΛlidi.
 AanΛ baiyoma ipΛlidi ismuquiagi dai Suusi Cristo
 ΛΛmadu daacagi poduucai sioma ΛrcΛΛgai aanΛ
 giñvΛΛtarΛ.

24 DΛmos aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ sioma ΛrcΛΛgai
 isapiaoidaca aanΛ tami oidigi daama.

25 AanΛ cΛΛga maata isgiñtagito aapimΛ
 cascΛdΛ polidi aanΛ isquiaa oidaca iñagai aanΛ
 gΛnΛΛmadu, dai gΛnsoiñagi mai vaamioma
 vaavoituda aapimΛ Suusi Cristo dai vaamioma
 baigΛnΛliada.

26 Poduucai gΛnΛΛmadu daacamu aanΛ Λpamu
 vai poduucai aagida aapimΛ aa siΛΛ cΛΛga ivueeyi
 Suusi Cristo aapimΛcΛdΛ.

27 Dai vΛΛscΛrΛ avΛr cΛΛgacΛrΛ oidaca
 aapimΛ masducatai mai Suusi Cristo
 mamaatΛtuldaragadΛ. AanΛ ipΛlidi iscajiomacagi

masmoaa cagacara oidaga tomasi ganamadu
daja aan ismacasi ara, dai cajomaca inlidi
aan ara masai amadugan duucal tatagitoi dai
masai vascatai apiaagidiña aa oodami Suusi
Cristo mamaatuldargad,

²⁸ dai maitandadagitoda isganabcatada is-
maacada ganvuidaru vata. Imaasicada caga
maatcamu agai ismaiimia agai Diuusi amadu
damos Diuusi cagacara ganvuvaidamu aapima.
Agi Diuusi maatuldamu gomaasi.

²⁹ Diuusi ganmaa oigaragai masvaavitudagi
Suusi Cristo dai massoimaa taatagi agicada
vuidaru vatatai vasi soimaascami ivuaadatal
Diuusi aa duiñdadai dai poduucal gia arcagai.

³⁰ Aapima naidi isducatai soimaa taatamaiña
aan. Dai maata aapima ara isducatai soimaa
taataca aan sivi. Dai aapima giñpan duucal
soimaa taatamai ara.

2

---

¹ Camaata aapima isSuusi Cristo gansoicai, dai
isagai baiganliatudai ganoigadaitai, dai maata
aapima isDiuusi Ibadada ganamadu daja dai
soigalidi aapimacada.

² Mosamo tagitoidagai avar viaaca aapima
dai ganoigadavurai amo silagam duucal,
dai maicada tannijada dai mainaana caiti
annijada aipaco dai poduucal vaamioma
baigiñliatudadamu aapima.

³ Soicadavurai aa maisiu agi gantagitoca
dai maitavar gagarducada ganliada vascatai

gAAagai ispoVΛNΛliadagi sai aaduñΔ vaamioma
 ΛrgΛgΛrducΔΔ siΛΛgi Λgai.

⁴ VΛAscatai aliAsi gAAagai istAtΛgitodagi isdu-
 catai istutuidi issoicΔdagi aa dai maisiu Λgi
 gAnsoicΔdagi.

⁵ AapimΛ gAAagai isΛpan duuca i tAtΛgitodagi Su-
 usi Cristo.

⁶⁻⁷ Tomasi Λgai ArDiuusi vΛAscara dagito
 gASΛΛlicamiga chiΛΛqui uumigi dai oodami duuca
 vuusai dai gooquiΛra ΛrpiooñigadAcata dai vΛAsi
 oodami.

⁸ Dai caoodamitucai maigΛducΔΔ gΛΛlidiña dai
 gAdagito mΛsmuaagi curusiaba iduñia Δlidityai
 istumaasi oogadΛ ipΛlidi tomasi aliAsi Arsias
 Λraragaicana mΛsmuaagi Λmaadutai curusiaba.

⁹ CascΔΔ Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma
 gΛducΔΔ daasicami istomali Λmo Λmai,

¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vΛAscatai
 tAvaaqiΛra dai oidigi daama dai dAvΛΛrai uta
 istomali Λmo Λmai.

¹¹ Vai poduucai vΛAsi naana maasi oodami ma-
 tiagi dai pocaitiadagi isSuusi Cristo ArtaanΛdami
 dai siaa duutuada Λgai Diuusi gArroga.

---

¹²⁻¹³ CascΔΔ giñaaduñi gAAagai isapi-
 agiñΛΛgidityai caΛca aapimΛ tomasi maitANΛΛmadu
 daja aanΛ poduucai isduucai giñΛΛgidiña
 aapimΛ aidAsi gANΛΛmadu daja aanΛ. Diuusi
 gANΛΛmadu daja aapimΛ ΛΛmadutai dai gAnsoicAi
 maicΛΛgacara oidaca aapimΛ poduucai isduucai
 ipΛlidi Λgai cascΔΔ gAnaagavurai iscΛΛgacara
 oidacagi sΛΛlicΔΔ ΛΛbΛidityai Diuusi cΛΛgacara
 gAnvuvaididatadi Λgai.

14 Maitav^{ar} vui ñioocada Diuusi tomali mait^{an}vupui ñioocada g^{ana}aduñi ^{am}madu.

15-16 Vai tomali ^{ama}adutai mait^{at}agaiña tomali ^{amo} istumaasi istuc^{ad} g^{api}at^{ga} g^{an}vupadagi baiyomav^{ar} c^{aa}gac^{ar} oidaca. Aapim^a ^{ar}Diuusi maamarad^a dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapim^a. Dai c^{aa}ga gamamaat^{at}tuldiadagi ismaac^{ad} aagai Suusi Cristo isducatai g^{aa}gai isoidacagi dai isducatai v^{aa}sc^{ar} oidaca aat^{am} ^{ag}ai ^{am}madu, vai si^{aa}scad^a ^{oo}dami ismaac^{ad} oidigi daama oidaga n^{ai}jadagi isducatai oidaga aapim^a poduucai matia ^{ag}ai ispoduucai g^{aa}gai isoidacagi. Dai poduucai si^{aa}scad^a diviagi Suusi Cristo aan^a baigiñ^{li}adamu aapim^ac^{ad} maat^{ac}atai ismaimos^{aa}gic^{ad} aapim^a g^{an}saagida aim^{ar}aitadai g^{ana}agidiña aan^a Diuusi ñiooquid^a.

17 Isaapim^a vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucai aan^a, aan^a gia ip^{al}idi ismuquiagi. Dai v^{aa}sc^{ar} baigiñ^{li}idi aan^a tomasi muu aan^a aapim^ac^{ad}.

18 Dai aapim^a av^{ar} baig^{an}liada ^{ap} giñ^{an}pan duucai.

19 Aan^a po^{al}idi is^{at}aan^{ad}ami Suusi Cristo ip^{al}idi isotoma gaamucu g^{an}ootosda aan^a goTimoteo, dai aan^a gia g^{an}ootosda iñ^{li}idi vai poduucai si^{aa}scad^a ^{ap}amu diviagi goovai vaamioma baigiñ^{li}ada aan^a maat^{ac}ai m^{as}duucai daraaja aapim^a.

20 Maitipu ^{am}ai tami ismaac^{ad} giñ^{an}pan duucai t^{at}agit^{oi} dai s^{aa}lic^{ad} g^{an}soiña ^{li}idiña.

21 VΛascatai gogaa mosΛagi gantΛatagitoiña dai maivuamΛn λlidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadΛ.

22 CamaatΛ aapimΛ isTimoteo cΛΛga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai cΛΛga maatΛ aapimΛ isducatai giñsoicΛi goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Goovai giñsoicΛi Λpan duucai isduucai soicΛi Λmo ali gΛΛli gΛooga.

23 CascΛΔ gΛnootosda iñΛlidi aanΛ mosmaatΛcai mΛstumaasi iduñia agai tami maisacarΛrΛ aanΛcΛdΛ.

24 AanΛ poΛlidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isΛΛgi mΛΛca gΛnnΛida aanΛ otoma.

25 AanΛ poΛlidi isgΛaagai isgΛnootosda aanΛ garaduñi Epafarodito ismaacΛdΛ giñsoicΛi dai giñΛpan duucai soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquidΛ. AapimΛ giñnootosi aidasi tagitocatadai aanΛ.

26 Goovai poΛlidi mΛsaapimΛ maibaigΛnΛlidi maatΛcai iscococatadai goovai cascΛΔ gΛnnΛida λlidi goovai aapimΛ vΛascatai.

27 Vaavoava issΛΛlicΛdΛ cococatadai goovai baitoma muu dΛmos Diuusi soigΛΛli goovaicΛdΛ dai aanΛcΛdΛ ΛpΛ ansai poduucai maivaamioma soigiñΛlidiña.

28 CascΛΔ sΛΛlicΛdΛ gΛnootosda iñΛlidi aanΛ vai poduucai baigΛnΛlda aapimΛ tΛΛgacai Λpamu. Dai poduucai camaisii soigiñΛliadamu aanΛ.

29-30 CascΛΔ baigΛnΛliaragacΛdΛ avΛr miaadΛgida. Goovai argΛraduñi vaavoitudadami. GantΛgitovurai aapimΛ isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquidΛ. Baitoma muu goovai giñsoicΛitai istumaasiarΛ maitistutuidi

aapimΛ isgiñsoiñagi mΛΛcasi daraajatai. GΛaagai mΛsgΛgΛrducΛdΛ duucaí nΛijadagi vΛΛscatai ismaacΛdΛ apan tuutuiga goEpaifarodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi gΛaagai mΛsbaigΛnΛliadagi. AapimΛ arDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ. AanΛ maioojodai isgΛnoojiadagi Λgai vaa ñiooqui ismaacΛdΛ casi gΛnooji aanΛ dai aapimΛ gΛnVΛΛtarΛ gia arsoiñi goovai.

² GΛnnuucadacavurai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Diuusi ismaacΛdΛ arsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ vaavoitudai sai gΛaagai isiquitΛagi gΛntuucuga dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiaagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi.

³ DΛmos aatΛmΛ sΛΛlicΛdΛ arΛgai ismaacΛdΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu. Diuusi IbΛadΛ garΛΛmadu daja dai garsoicΛi issiaa duutuada aatΛmΛ Diuusi. DΛmos aatΛmΛ maivaavoitudai sai ivuaadatai Λmo istumaasi gΛrtuucugacΛdΛ ispoduucai istutuidi aatΛmΛ iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiaagi.

⁴ IsiΛrvaavoicamudai isivuaadatai aatΛmΛ Λmo istumaasi gΛrtuucugacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ vuvacΛdamudai, aanΛ gia casiooma cΛΛga cΛΛgacΛrΛ vusaimudai siaa.

⁵ AidΛsi vuusai aanΛ bomamacova tasaicΛdΛ giñdΛdΛ iquitΛ giñtuucuga. AanΛ arjudiú daidΛ arcajiudadΛ Benjamín. Dai ebreo tΛΛgidu garñiooqui antai aanΛ cΛΛga maí apan duucaí giñdΛdΛ. AanΛ arfariseo aduñΔcatadai, Λgai arjudidíu ΛpΛ dΛmos cΛΛga ΛΛgidi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

6 Dai baigiñaliaragacada soimaasi taatamit-
uldiña aanaga ismaacada vaavoitudaiña Suusi
Cristo, dai caga agidiña aanavasi isducatai
garviituli Moseesacaru dai maitiipucana sioora
gariara giñvuupadagi tomali amo istumaasicada.

7 Damos aquioma polidiña aanasai goma-
sica Diuusi cagacara giñnidiña dai sivi ca-
maat aanasimaitarvaavoi, cavaavoitudai aanas
Suusi Cristo cascada.

8-9 Damos vasi istumaasi ismaacada
ivuaadatadai aanamaisoiñi alidi. Sallica
vaamioma cagadu isvaavoitudai aanagiñ-
aanadamiga Suusi Cristo agai gia sallica
arsoiñi. Aidasi vaavoitu aanas Suusi Cristo viaa
aanavasiacatai istumaasi viaacata dai baiyoma
ipaliditadai aanas is Suusi Cristo giñmadu
daacagi dai iñsaan imiagi agai amadu siacada
muuquiagi. Dai sivi maivuum iñalidi aanaga
aicada ismaacada viaa. Camaivaavoitudai
aanas iñsistutuidi isagi cagacara vuusiagi aanas
cagacara oidacatai tomali agiditai vasi
ismaacada garviituli Moseesacaru, vaavoitu aanas
Suusi Cristo cascada. Diuusi cagacara giñnidi
ducami istomali amo imidagai maisoimaasi
idunimudai aanas mosvaavoitudai aanas Suusi
Cristo cascada.

10-11 Mosdagito aanavasi istumaasi ivuaadana
vaavoituda iñaliditai Suusi Cristo dai soimaa taata
iñalidi aanas poduucai isduucai soimaa taata Su-
usi Cristo. Agai muu ansai aanas cagacara vu-
saiña giñsoimaascamigaiñdara cascada aanas ipalidi
iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñalidi aanas
agai vaa guvucadagai ismaacada viaacata dai Su-
usi Cristo dai duaacagi an duucagai.

12 AanΛ gΛnaagidi sai maiquia vΛΛsi imaasi
 apΛdui aanΛcΛdΛ. AanΛ maatΛ iñsquiaa arsoimaasi
 ivuaadami aanΛ. Damos aanΛ giñaajagai
 iscΛagacΛrΛ oidacagi isduucai ipΛlidi Suusi Cristo
 agai cΛagacΛrΛ giñvūsaitu cascΛdΛ.

13 Giñaaduñi cΛagga maatΛ aanΛ ismaiquiaa cΛagga
 ivueeyi aanΛ vΛΛsi camaitΛtΛgitoi aanΛ istumaasi
 ivuaadana mostΛtΛgitoi aanΛ istumaasi iduñia
 iñagai.

14 Dai poduucai vaamioma cΛagacΛrΛ oidacamu
 aanΛ dai muucuai aanΛ Diuusi giñvaidacamu
 tΛvaagiamu vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo.

15 VΛascatai aatΛmΛ ismaacΛdΛ cΛagga
 vaavoitudai Suusi Cristo mamaatΛtuldaragadΛ
 dai cΛagga Λagidi Suusi Cristo gΛaagai
 isapiatΛtΛgitodagi isaliasi gΛaagai is-
 apiagarajagΛdagi iscΛagacΛrioma oidacagi. Dai
 isaapimΛ maipoduucai tΛtΛgitodagi Diuusi
 gΛnmaatΛtuldamu.

16 GΛaagai tΛsapiavaavoitudadagi tΛstumaasi
 camaatΛ dai oidacagi tΛsducatai camaí.

17 Giñaaduñi giñΛpan duuquiavΛr oidaca.
 Dai gantΛgitovΛr nΛijada aa vaavoitudadami
 ismaacΛdΛ apΛn duucai oidaga Timoteo dai
 Epafarodito dai aanΛ dai poduucai oidaca aapimΛ.

18 Camuiyoco gΛnaagidi aanΛ damos apamu
 gΛnaagida iñΛlidi asta suaacaitai sai oidaga mui
 oodami ismaacΛdΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo ma-
 maatΛtuldaragadΛ dai maioojoidi mΛsaagiadagi
 isSuusi Cristo curusiaba muu.

19 Dai siΛascadΛ coiya agai, agai gia Diaavora
 ΛΛmadu iimimu. Agai gia maivaavoitudai

Diuusi tomali maitatagitoi. Agai mosaca cuaadagai tatagitoi dai googosi ganducami dai oojoidi isaagadagi vassisi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana agai baiyoma gaaagai issiaa aradamudai agai. Agai maitatagitoi Diuusi mosacaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama.

²⁰ Damos aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nanara aatama isdiviagi gataaanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara.

²¹ Agai balaquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatli dai dadadaquituda agai anpan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai agai vaa guvucadagaicada ismaacada cadada taanli agai vassiacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudada dai apiaaggiada aapima Suusi Cristo. Aanla gaaalicada gannaida iñalidi aliassi ganoigadai aanla cascada. Alii baigiñalidi aanla aapimacada vai tomasioora sioora najadagi isducatai oidaga aapima caga matiagi ismaisuu mosagicada gaaagidi aanla Diuusi ñiooquida aapima gansaagida.

² Daanli aanla Evodia amadu Síntique sai baiduna ñiooqui agai arvaavoitudadami cascada.

³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gadaanli aanla issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami amadu Quimiñtu dai

aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caooja vaascatai goovai taatarada galiivrugara ismaacada oojai agai vaascatai taatarada ismaacada vaascara oidaca agai agai amadu.

4 Vascara avar baigaliada aapima vaavoi-tudaitai gartaanadami Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar aliada.

5 Cagavar tuutiaca vasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

6 Maitavar vuama aliada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaagai masvascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vasi mastumaasi tagito. Baigavaran aliada Diuusicada.

7 Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai sioma caga istutuidi aapima ismaivuama aliadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimata aatama isducatai.

---

8 Tatagitodavurai agiara ismaacada arvaavoi, dai agiara ismaacada arcagaducami, dai cagaducada voyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

9 Ivuaadavurai aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aan dai istumaasi gantajai aan dai istumaasi aagaiña aan dai istumaasi ivuaadana aan poduuquiavar ivuaada aapima vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

---

10 Ali baigiñalidi aan Diuusicada apamu giñsoiñacai aapima. Aan maipotaiya iñalidi

masai maitiñtΛtΛgitoitadai dΛmos maitiipucata dai isducatai giñsoiña aapimΛ.

11 Poduucai gΛnaagidi aanΛ maisiu gΛntaanΛdami iñΛlidityai Λpua. AanΛ maatΛ isbaigiñΛliadagi istumaasicΛdΛ viaacagi.

12 AanΛ ΛΛmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai ΛΛmo iimidagai cΛΛga viaacana aanΛ. AanΛ istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconΛcatai isbiuugimucatai ΛΛpΛ.

13 AanΛ tomasduucai istutuidi isbaigiñΛliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascΛdΛ.

14 Dai aapimΛ aliΛ cΛΛga idui giñootosdacai soiñi aidΛsi soimaa taatacatadai aanΛ.

15 Dai cΛΛga maatΛ aapimΛ aidΛsi ii aanΛ Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami. Dai gooquiΛrΛ ΛΛmapΛcΛrΛ gΛnΛmpaidiña Λvaavoitudadami. Dai aidΛsi ii aanΛ MasedoniañdΛrΛ mosΛcaasi aapimΛ FilipoosiΛrΛ oidacami giñootosdiña istucΛdΛ giñsoicΛda aanΛ.

16 AidΛsi quiaa daacata dai aanΛ TesalonicΛrΛ aapimΛ ΛΛmo iimidagai giñootosdiña soiñi.

17 AanΛ maitΛntaanΛdami iñΛlidi vaamioma mo-saipΛlidi aanΛ isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadagi.

18 AapimΛ casi giñootosi mui naana maasi EpafaroditocΛdΛ dai sivi camaitΛgito aanΛ vaamioma. AliΛ baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ ismaacΛdΛ giñootosi dai Diuusi baigΛΛlidi ΛΛpΛ.

19 Dai gΛrDiuusiga gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi tΛgito aapimΛ. Λgai naana maasi viaa tΛvaagiΛrΛ aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascΛdΛ.

20 Gaaagai isvΛΛscatai siaa duutuadagi Diuusi gΛrooga vΛΛscara.

21 DiuuscΛΔΛ viaatuldi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacΛΔΛ tanai daraaja aanΛ giñΛΛmadu DiuuscΛΔΛ gΛnviaatuldi ΛΛpΛ.

22 Dai vΛΛsi gogaa vaavoitudadami DiuuscΛΔΛ gΛnviaatuldi ΛΛpΛ, sioma cΛΛga Λgai ismaacΛΔΛ ΛgΛΛ raí quiidiΛrΛ oidaga DiuuscΛΔΛ gΛnviaatuldi.

23 Vai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña dai gΛnΛΛmadu daacana.

MosΛcaasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421